

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته

هوالمعلیه

خبرنویسی

روابط عمومی

دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته

مهر ۱۳۹۶

مقدمه:

از آغاز خلقت ، آگاهی از وقایع و رویدادهای جدیدی که پیرامون آدمی روی می دهند ، نیاز همیشگی او بوده است. این نیاز در دوران مختلف از طریق ارتباطات غیرکلامی مانند نقاشی، آتش و دود، و کلامی به شکل های گوناگون تامین شده است اما با پیدایش خط و نوشته و تاسیس رسانه های مکتوب و متعاقب آن رسانه های الکترونیکی (رادیو و تلویزیون) و در حال حاضر اینترنت و گسترش خیرکننده اشکال "خبررسانی" در مقایسه با گذشته تفاوت یافته و حساسیت و اهمیت آن بیشتر شده است. گرچه رسانه ها کارکردهای مختلفی چون آموزشی ، تفریح و سرگرمی و راهنمایی دارند اما بخش خبر و نیاز محسوس تر به اخبار در مقایسه با سایر بخش ها اهمیت آن را دو چندان کرده است. امروزه رسانه ها به خوبی از اهمیت انتشار اخبار در جذب مخاطبان آگاهی یافته و به همین جهت به تدریج خبررسانی به یکی از مهمترین وظایف آنان تبدیل شده است. صفحات مطبوعات و خصوصا روزنامه ها اکنون بیش از سایر مقولات مطبوعاتی دیگر نظیر گزارش، مصاحبه، مقاله و .... به خبر اختصاص می یابد. اخبار علمی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی اکنون بیشتر ستونها و صفحات مطبوعات را پر می کند و مطبوعات در رقابت با یکدیگر می کوشند تا با سرعت هرچه بیشتر اخبار مورد علاقه تعداد افزون تری از افراد جامعه را منتشر کنند. بنابراین اهمیت و جایگاه "خبر" در مقایسه با سایر بخش های مطبوعاتی ایجاب می کند تا آشنایی با خبرنگاری در اولویت بوده و نخستین گام کسانی باشد که وارد عرصه روزنامه نگاری می شوند.

چه چیزی خبر محسوب می شود؟

در هر دقیقه از روز، اتفاقات بیشماری در جهان روی می دهد. رسانه های خبری از میان این حوادث، تعدادی را انتخاب کرده و به عنوان خبر ارائه می دهند. و بدون وجود یک روش متداول و روال جاری در برخورد با این حوادث و اطلاعات بیکران، هیچ سازمان خبری نمی تواند درست عمل کند. هریک از اندیشمندان و صاحب نظرانیکه در عرصه ارتباطات فعالیت کرده اند با استفاده از تجربیات و دیدگاه و استنباطات خود در عرصه مطبوعات تعریف خاصی را برای خبر ارائه کرده اند که البته در رخی موارد تا حدودی با هم تفاوت دارند. روزنامه نگاران معمولاً برای خود، ضوابط و معیارهایی دارند که با توجه به آن معیارها، وقایع «خبری» را از «غیرخبری» تمیز می دهند. این حقیقت دارد که ضوابط و معیارهای گزینش خبر، تحت تأثیر عوامل گوناگونی شکل می گیرد. از این رو آنچه به نام «خبر» ارائه می شود، حاصل تصمیم گیریهای مختلف است. این نیز حقیقت دارد که وقایع دنیای خارج، واقعی، عینی و تغییرناپذیرند؛ بنابراین با توجه به این اعمال نظرها، تصمیم گیریها و انتخابها، «خبر» واقعیت (Reality) را به صورت واقعیت نسبی (Relative) نشان می دهد در واقع رویداد و پیام باید دارای ویژگی ها و ارزش هایی باشد که به آن خبر بگوییم. از این ویژگی ها در عرصه خبر نویسی به نام ارزش های خبری یاد می شود. البته باید در نظر داشت که در ماهیت هر رویدادی ارزشهایی نهفته است اما همه این ویژگی ها نمی تواند جزء ارزش های خبری باشد از سویی نیز باید گفت که خبری که برای انتشار گزینش می شود باید حداقل دارای یکی از ارزش های خبری و یا تلفیقی از چند ارزش خبری باشد.

ارزش های خبری کدامند؟

همانگونه که اشاره شد پیام باید دارای ویژگی هایی باشد که به آن بتوانیم خبر اطلاق کنیم بر همین اساس ۷ ارزش برای یک پیام قایل خواهیم بود تا به آن خبر گفته شود:

این ارزش ها عبارتند از:

۱- شهرت (Fame/ Prominence)

اشخاص، اشیاء و نهادهایی که از شهرت و اعتبار بیشتری برخوردار هستند به همان میزان از ارزش خبری بالاتری برخوردارند البته شهرت شخص ممکن است حقیقی یا حقوقی باشد در هر صورت هر چه شاخص تر باشد ارزش خبری بیشتر است. علت مهم بودن شهرت در ارزش های خبری داشتن سندیت، اهمیت و ذهنیت برای خوانندگان است. خبر مسافرت رییس جمهور به استان آذربایجان شرقی و افتتاح نیروگاه در این استان از خبر مسافرت یک وزیر به همین استان و افتتاح یک سد مهمتر است. در صورت ارجح نبودن سایر ارزش های خبری (دیدگاهی منتقدانه در این زمینه وجود دارد و آن این است که خبرها مردم عادی را پوشش نمی دهند چونکه اینان از شهرت برخوردار نیستند روزنامه نگاران فقط به مشاهیر آنها بیشتر از نوع قدرتمند و قدرتمدار آنان می پردازند حال آنکه قهرمانان واقعی مردم هستند

مثال: معاون اول رییس جمهور در همایش روزصادرات: دولت از صادرات حمایت می کند.

۲- بزرگی کثرت و فراوانی (تعداد و مقدار) (Magnitube)

این ارزش خبری به طور عمده اعداد و ارقام را شامل می شود و هرچه حجم و آمار بیشتر باشد ارزش خبری بیشتر است ارزش خبر سانه تصادف و کشته شدن ۷ نفر بیشتر از خبر سانه تصادف و کشته شدن دو نفر است مثال: ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار دانش آموخته دانشگاهی بیکارند دبیرکل مجمع متخصصان ایران با اعلام این خبر افزود: بر اساس برآوردهای انجام شده از ۴ میلیون ایرانی ساکن در خارج از کشور ۶۰ درصد دانش آموخته دانشگاه ها هستند که باید زمینه جذب آنان که در نوع خود از تخصص های بالایی نیز برخوردارند، فراهم شود.

۳- درگیری (اختلاف و منازعه، حوادث ، برخورد آراء) (Conflict)

این گونه از رویدادها حاوی برخوردهایی هستند که در شکل های مختلف جلوه گر می شوند و بین افراد، گروه ها، ملتها و کشورهای مختلف صورت می گیرد. اخبار مربوط به سرقتها، جنگ ها، قتل ها ، تصادفات، زلزله و آتشفشان ها و نظایر آن از این جمله هستند

مثال: حل اختلاف هسته ای ایران از طریق مذاکره مستقیم

خبرگزاری فرانسه: دو تن از سناتورهای آمریکایی خواستار حل اختلاف فناوری هسته ای ایران از طریق مذاکره مستقیم شدند.

مثال: اعتراض دانشجویان دانشگاه آزاد برای حل مشکل صنفی به خیابان کشیده شد
گروه اجتماعی - تجمع صنفی دانشجویان دانشکده فنی مهندسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران که ظهر دیروز آغاز شده بود، به بیرون از دانشکده فنی کشیده شد

۴- مجاورت (Proximity)

مجاورت جغرافیایی که توجه و حساسیت را برمی انگیزاند -

مجاورت معنوی (زبان ، دین ، ملیت و اشتراکات)

خوانندگان و مخاطبان مایلند که ابتدا خبرهای مربوط به محله، شهر، کشور و کشورهای همجوار خود را برای خواندن در اولویت قرار دهند مجاورت ممکن است به صورت جغرافیایی، معنوی ، فرهنگی ، هنری، صنفی ، تحصیلی و حتی به صورت جنسیتی باشد مثال: یک سوم اعضای هیئت علمی دانشگاه ها زن هستند

تهران- خبرگزاری مهر- باوجود اینکه این که در دهه های گذشت زنان نقش کمرنگی در عرصه های مختلف علمی و فرهنگی داشته اند امروزه بیش از یک سوم اعضای هیئت علمی دانشگاه های علوم پزشکی در تصاحب زنان است.

دکتر محمد علیپوری دبیر ستاد رفاه اعضای هیئت علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با اعلام این مطلب افزود: .....

۵- استثناء و شگفتی (Oddity) این نوع خبرها از نظر کم سابقه بودن، غیرعادی بودن، نادر بودن، و عجیب بودن دارای ارزش خبری هشتندمانند تولد گوساله دو سر، قذبلندترین فرد جهان، کسب مقام نخست در المپیاد های جهانی توسط دانشجوین ایرانی از آن جمله اند. مثال: رییس جهاد دانشگاهی کشور: نخستین حیوان شبیه سازی شده در ایران تا پایان امسال متولد می شود

خبرگزاری ایسنا: رییس جهاد دانشگاهی کشور گفت: امیدواریم بتوانیم تا پایان امسال، خبر تولد نخستین حیوان شبیه سازی شده توسط پژوهشگران این نهاد علمی را به مردم شریف ایران بدهیم.

۶- تازگی و زمان (Timeliness) هرچه زمان وقوع رویداد تا انعکاس خبر کمتر باشد ارزش خبری بیشتر است. در دنیای امروز که رقابت بین مطبوعات بسیار زیاد است روزنامه هایی موفق تر هستند که حاوی اخبار تازه تر و به موقع باشند

عضو بسیج دانشجویی دیروز از تشکیل پارلمان دانشجویی حمایت کرد

ایسنا: عضو شورای تبیین بسیج دانشجویی دانشگاه های استان تهران روز گذشته با حمایت از پارلمان دانشجویی بر غیر دولتی بودن آن تاکید کرد.

۷- دربرگیری (Impact)

یک رویداد هر چه بر افراد و گروه های بیشتر در یک جامعه تاثیر بگذارد اعم از تاثیر مثبت یا منفی مستقیم یا غیرمستقیم دارای ارزش خبری بیشتری است مانند خبر بازگشایی مدارس سراسر کور، خبر در مورد وام دانشجویی و نظایر از آن جمله اند.

مثال هایی برای خبرنویسی:

-هدایت صحیح افکار عمومی امنیت پایدار در جامعه ایجاد می کند (در برگیری)
توقف سیر عمودی تصافات بعد از ۱۲ سال (تازگی)
۲۰هزار میلیارد ریال برای توسعه کرمان اختصاص یافت (مجاورت)
اجماع نظر مشترک کشورهای حاشیه خزر (مجاورت)
برگزاری جشن ازدواج ۴۰۰زوج شاهد و ایثارگر استان (مجاورت-فراوانی)
۷ دهکده مهارت در ۱۰ استان کشور ایجاد می شود (فراوانی- دربرگیری)
نیمی از کارگران جهان در فقر زندگی می کنند (فراوانی دربرگیری)
ایجاد بیش از ۱۸ هزار شغل در آذربایجان شرقی (فراوانی-دربرگیری-مجاورت- استثناء- تازگی)
ورود ۲۹۹ تن طلای قاچاق به کشور (فراوانی- شهرت- استثناء- برخورد)
۱۵۰هزار کنکوری مجاز انتخاب رشته می کنند (فراوانی- دربرگیری)
استعفای همزمان دو وزیر (شهرت- برخورد)
طیب اردوغان رییس جمهوری ترکیه (شهرت- مجاورت معنوی- تازگی)
تروریست به خانه ات برگردد (برخورد-دربرگیری- شهرت)
در حوادث، تازه های علمی و پزشکی، باستان شناسی: تازگی
در نشریات سیاسی، هنری و ورزشی: شهرت برخورد
در نشریات اقتصادی: فراوانی- دربرگیری
در نشریات علمی: استثناء و تازگی

کلید خبرنویسی کجا قرار دارد؟

اگر ارزش های خبری به اخبار شکل می دهند "عناصر خبری" اخبار را به نمایش می گذارند و این عناصر خبری کلیدی برای خبرنگاری به شمار می روند.

۱- که (چه کسی) (Who) شخص یا اشخاص و اشیایی که در واقعه و رویداد شرکت یا مداخله دارند یا به نحوی با آن ارتباط دارند

۲- کی (When) زمان وقوع رویداد

۳- کجا (Where) مکان وقوع رویداد

۴- چه (ماهیت- چه چیزی) (What) آنچه که رویداد را تشکیل می دهد و موضوع و نوع واقعه و ماهیت آن را مشخص می کند

۵- چرا (Why) علت و انگیزه ای که سبب وقوع رویداد شده است

۶- چطور- چگونه (How) نحوه وقوع رویداد و تریکب و کیفیت آن را توصیف و تشریح می کند

البته باید یادآور شویم بین عناصر خبری و ارزش های خبری رابطه مستقیم وجود دارد:

چه کسی با شهرت- چه چیزی با دربرگیری، شگفتی و فراوانی- کجا با مجاورت- چه وقت با تازگی

خبرنگار کارآزموده هر گاه می خواهد رویدادی را به خبر تبدیل کند تلاش می کند تا هر شش عنصر فوق را در خبر و گزارش خود لحاظ کند. در نظر گرفتن این عناصر به غنای خبر می افزاید و تصویر جامعی از رویداد را به مخاطب ارائه می کند و در واقع خبرنگار برای آنکه بتواند خبر جامعی را ارائه دهد در برابر هر رویداد این شش پرسش را برای تکمیل خبر، از دیگران می پرسد تا خبری کامل و بی نقص تهیه کند.

مثال ها: وزیر امور خارجه عازم دهلی نو شد- وزیر امور خارجه امروز عازم دهلی نو شد- وزیر امور خارجه امروز برای مذاکره در مورد بحران کشمیر عازم دهلی نو شد

پاره ای نکات مهم:

تنها در صورتی می توان از نام و نام خانوادگی یک فرد در آغاز خبر استفاده کرد که ذکر نام وی تداعی چهره او را در ذهن مخاطب ایجاد کند- روزنامه نگاران در مواردی که عنصر چه چیزی از ویژگی های فراوانی و دربرگیر برخوردار است از آن به عنوان عنصر جذاب خبر در پاراگراف اول استفاده می کنند- عنصر کجا از لحاظ مجاورت در دو شکل جغرافیایی و معنوی بروز می کند- عناصر خبری چرا و چطور جنبه های تحلیلی و توصیفی رویدادها را تبیین می کنند

تعریف خبر؟

حال با اطلاعاتی که داریم می توانیم تعریف جامع تری از خبر ارائه دهیم:
خبر گزارش واقعی از یک رویداد عینی است که دارای یک یا چند ارزش خبری بوده و توسط عوامل درون سازمانی و برون سازمانی شکل می گیرد.

عوامل تاثیرگذار بر خبر:

، در ماهیت هر رویداد تعدادی از «ارزشهای خبری» به نسبتی نهفته است. ارزشی که هر رویداد واقعی در ماهیت خود دارد. عینی ثابت و تغییرناپذیر است. درحالی که آنچه به نام «خبر» در روزنامه چاپ می شود و یا از طریق رادیو و تلویزیون پخش می شود، حاصل تاثیر عوامل گوناگونی است. که واقعیت را به صورت واقعیت نسبی نشان می دهد.

از لحظه ای که یک رویداد شکل می گیرد تا لحظه ای که به صورت «خبر» منتشر می شود افراد گوناگونی در انتخاب و نحوه ارائه خبر آن رویداد دخالت و تصمیم گیری می کنند. در حالی که ارزشهای خبری نهفته در رویداد ظاهراً از عوامل تعیین کننده در ارائه خبر یک رویداد به شمار می آیند. اما عوامل دیگری نیز نقش خود را به صورت آشکار یا نهان ایفا می کنند. این عوامل که تحت تاثیر فرهنگ و نظام حاکم بر هر کشور قرار دارند و بر فرآیند تهیه، انتخاب و ارائه خبر اثر می گذارند، به اختصار عبارتند از:

۱. عوامل درون سازمانی: این عوامل که در درون یک سازمان خبری وجود دارند. و بر نحوه انتخاب، تهیه و ارائه خبر اثر می گذارند. شامل اعمال نظر مدیریت موسسه به صورت آشکار یا نهان (سیاست خبری) جامعه پذیری کارکنان موسسه خبری با توجه به معیارها و ارزشهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، مذهبی، فرهنگی، و غیره اعمال نظر شخصی خبرنگار بر اساس باورها، نگرشها و اعتقادات او، مسائل فنی روزنامه (میزان جا در صفحه) و غیره است.

۲. عوامل برون سازمانی: عواملی که از خارج سازمان بر فرآیند خبر تاثیر می گذارند، شامل محدودیتهای قانونی، اعمال نفوذ اشخاص حقیقی و حقوقی (خصوصی یا دولتی)، منابع خبری (روابط عمومی)، صاحبان آگهی، گروههای فشار، خوانندگان روزنامه و غیره است.

در اصل، روزنامه نگار باید یک رویداد خبری را بی طرفانه گزارش کند. اصل عینیت را رعایت کند همانند یک پستیچی ناقل پیام خبری باشد و کوشش کند واقعه را به همان شکلی که اتفاق افتاده گزارش کند. و نه به صورتی که خود او، سردبیر و یا افراد دیگر مایلند اتفاق افتاده باشد. همان طور که می دانیم «عینیت» (Objectivity) یک مفهوم نسبی است که تحت تاثیر عوامل گوناگون قرار می گیرد. بنابراین «عینیت» مطلق تصویری بیش نیست. در الگوی های ارتباطی، به این اعمال نظرها که خود آگاه یا ناخودآگاه صورت می گیرد. «پارازیت» یا «اختلال» می گویند. بنابراین، اعمال نظر خبرنگار و یا مدیر روزنامه در کوچک و بزرگ کردن واقعه ای که استحقاق و ارزش آن را ندارد. یک نوع اختلال محسوب می شود. با همه این احوال، روزنامه نگار می کوشد، یک واقعه را همان طوری که اتفاق افتاده است و استحقاق و ارزش آن را دارد، گزارش کند. و از تاثیر عوامل گوناگون حتی الامکان بکاهد. به عبارت دیگر، کوشش روزنامه نگاران بر این باشد که خبر را به نظر گرفتن ارزشهای نهفته در خبر گزارش کنند و نه با ارزشهای ساختگی و یا اعمال نظرهایی که خبر را به یک داستان تخیلی تبدیل می کند.

خبر را چگونه تنظیم کنیم؟

با اطلاعاتی که اکنون داریم بهتر می توانیم تشخیص دهیم که چه رویدادی می تواند خبر باشد . قبل از آنکه وارد بحث تنظیم خبر و سبک های آن شویم بهتر است با ارکان خبر آشنا شویم.

ارکان خبر:

الف- تیتر

ب- لید

ج- بدنه و متن

د- سابقه

لید (Lead) چیست؟

لید قسمت اول خبر را در سبک خبرنگاری هرم وارونه را لید می گویند که خواننده را به خواندن متن ترغیب می کند لید مهمترین قسمت خبر است که با حداقل کلمات بیان می شود حداکثر از ۳۰ واژه تجاوز نمی کند حداکثر در دو جمله است و وظیفه هدایت کردن و کشاندن مخاطب را به خواندن متن خبر را بر عهده دارد روشن ، ساده و قابل فهم نوشته می شود و از تکرار واژه ها خودداری می شود و شروع آن با عنصری است که خواننده را جلب می کند در لید به عناصر خبری پاسخ داده می شود و براساس اینکه کدام عنصر خبر ارزش خبری بیشتری دارد می توان لید را بر همان اساس تنظیم کرد.

انواع لید

الف- از نظر شروع مطلب و برجسته سازی عناصر خبری

لید که: رییس دانشگاه گفت:

لید کجا: تهران حمله ارتش روسیه به چین را محکوم کرد

لید چه: شکلی از فعل یا حالت مصدری آن که سخت ترین نوع لید است اما جذابترین آن به شمار می آید

مانند: انفجار گاز در یک کارگاه ۵ کشته بر جای گذاشت

لید کی: توصیه می شود لید با امروز، دیروز و فردا شروع نشود مگر مثل: فردا نتایج کنکور سراسری اعلام می شود

لید چرا: بر اثر سقوط بهمن در جاده هراز دو اتوبوس به دره پرتاب شدند

لید چگونه: با سخنان وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دومین سمینار آسیب شناسی آموزش عالی کشور آغاز به کار کرد

ب- انواع لید بر اساس محتوا:

-لیدهای تک موضوعی

- (لیدهای ساده)

-لیدهای عمقی از کل به جزء مانند: لایحه اصلاح طلاق در مجلس به تصویب رسید بر اساس این لایحه زنان.....

-لیدهای نقلی (مستقیم - غیرمستقیم - تاکید) (نقل قول جزئی)

مستقیم: رییس کل بانک مرکزی گفت: "....." جمله عینا نقل قول می شود

غیر مستقیم: رییس کل بانک مرکزی خبر از پرداخت ارز به قیمت ۴۰۰ تومان به واردکنندگان کالا داد

نقل قول جزئی: یک کلمه یا معدودی کلمه را داخل گیومه می گذاریم

رییس کل بانک مرکزی خبر از "شکوفایی اقتصادی" در سالجاری داد

- لید تمثیلی "عاقبت جوینده یابنده شود" این شعار کاوشگران اداره باستانشناس است که روز گذشته ....

- لید سوالی (بیشتر در گزارش) با آغاز سال تحصیلی دانشجویان غیربومی از خود می پرسند آیا بازهم برای دریافت سهمیه خوابگاه مشکلی خواهند داشت؟

- لید توصیفی (در اخبار فرهنگی و هنری در مجلات و نشریات غیرخبری) سیاوش قرمز، تهمینه آبی روشن در فضای مه آلود در نمایشگاه هنری ....

-لیدهای تک موضوعی

-لیدهای ساده) قبلا گفته شد

-لیدهای عمقی از کل به جزء مانند: لایحه اصلاح طلاق در مجلس به تصویب رسید بر اساس این لایحه زنان.....

-لیدهای نقلی (مستقیم - غیرمستقیم-تاکیدی(نقل قول جزئی))

مستقیم: رییس کل بانک مرکزی گفت: "....." جمله عینا نقل قول می شود

غیر مستقیم: رییس کل بانک مرکزی خبر از پرداخت ارز به قیمت ۴۰۰ تومان به واردکنندگان کالا داد

نقل قول جزئی: یک کلمه یا معدودی کلمه را داخل گیومه می گذاریم

رییس کل بانک مرکزی خبر از "شکوفایی اقتصادی" در سالجاری داد

- لید تمثیلی "عاقبت جوینده یابنده شود" این شعار کاوشگران اداره باستانشناس است که روز گذشته ....

- لید سوالی (بیشتر در گزارش) با آغاز سال تحصیلی دانشجویان غیربومی از خود می پرسند آیا بازهم برای دریافت سهمیه خوابگاه مشکلی خواهند داشت؟

- لید توصیفی (در اخبار فرهنگی و هنری در مجلات و نشریات غیرخبری) سیاوش قرمز، تهمینه آبی روشن در فضای مه آلود در نمایشگاه هنری ....

لیدهای چندموضوعی

- لید تراکم: یک سری از اطلاعات که مرتبط به هم هستند به خواننده منتقل می کنیم.

۱۰۰ کشته، ۲۰ مجروح و ۱۰ میلیارد ریال خسارت در نتیجه زلزله ۴ ریشتری امروز تهران گزارش شد

- لید فهرستی: ارزش اطلاعات با هم برابر است مثل مصوبات جلسات هیئت دولت و مجلس

- لید مقایسه ای: بین دو رویداد مقایسه می شود

در حالی که بسیاری از مردم ساکن جنوب تهران در بی آبی به سر می برند، سازمان آب و فاضلاب

این شهر از قطع آب مصرف کنندگان پرمصرف مناطق اعیان نشین تهران خودداری می کند

- لید تاریخی: در این نوع لید ضمن یادآوری سابقه رویداد با ذکر تاریخچه ای که به حادثه گنونی

منجر شده می توان علاقمندی مخاطبان را تحریک کرد که در اخبار حوادث معمول است

- لید استنباطی: در این لیدها غالباً استنباط روزنامه نگار از رویداد، عنصر اصلی را تشکیل میدهد.

نکات مهم در تنظیم لید:

- مکان و محل وقوع خبر حتما اشاره شود

- در لید نباید اسم به کار برد مگر آنکه خواننده به محض خواندن اسم آن را بشناسد

- از تکرار کلمات، استفاده از کلمات خارجی و نامفهوم خودداری شود

- هر چه منابع خبری بیشتر باشد تنوع خبری بیشتر است

- لیدهای پرمحتوا و کم محتوا

- لید بی محتوا ارزشهای خبری را داراست و به عناصر خبری پاسخ می گوید ولی مهمترین قسمت

خبر نیست شروع خبر است و لید پرمحتوا تمام اطلاعات در لید گفته می شود ولی ما باید از

هردوی اینها پرهیز و لید مناسب را انتخاب کنیم.

- تفاوت مقدمه با لید: مقدمه حاوی مطالب کلی در ارتباط با موضوع است اما لید مهمترین قسمت

و یا خلاصه مهم ترین قسمت رویداد که دارای یک یا چند ارزش خبری است

- لید ۲۰ تا ۳۰ واژه دارد البته در خبر تحلیلی استثناء داریم

- با خواندن لید به راحتی می توان تیتر را به دست آورد

مفاهیم اساسی در خبر:

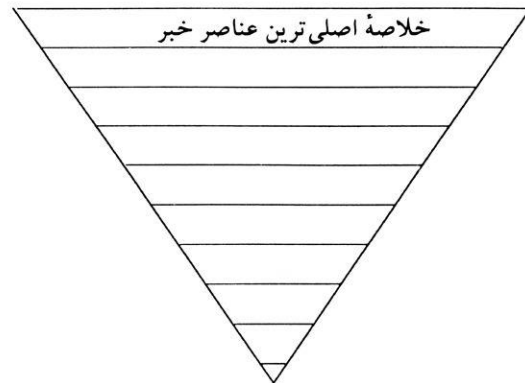
- درستی خبر (اگر مطالعه قبلی نداشته باشیم)
- روشنی خبر (میزان تسلطی به زبانی که خبر را می نویسیم نشان می دهد)
- جامعیت خبر (به ابهامات پاسخ داده می شودمانند استفاده از آرشیو و..)

انواع سبک های تنظیم خبر:

- سبک هرم وارونه (Inverted Pyramid)؛
- سبک تاریخی (Chronological style)؛
- سبک تاریخی به همراه لید (Combination Style)؛
- سبک پایان شگفت انگیز (Surprise ending)؛

سبک هرم وارونه:

در سبک هرم وارونه قاعدهٔ هرم حاوی جذابترین، و در بسیاری از مواقع، حاوی مهمترین بخش خبر (به شکل نگاه کنید) است و نوک آن _ بخش انتهایی _ حاوی بی اهمیت ترین بخشهای ماجراست.

نمودار تنظیم خبر در سبک هرم وارونه

در واقع در سبک هرم وارونه مطالب با توجه به میزان اهمیت آنها از بالا به پایین تنظیم می شوند. گفتنی است که تعیین چگونگی پاگرفتن این سبک خبرنگاری یک علت تاریخی مطرح می کنند گفته می شود که اختراع تلگراف بیشترین تأثیر را بر شکل گیری و تکوین سبک هرم وارونه گذاشت. پس از کشف تلگراف، روزنامه نگاران و به ویژه روزنامه نگاران آمریکایی، هنگام بروز جنگ داخلی در آمریکا به هنگام مخابرهٔ خبر از ترس قطع ارتباط تلگرافی اصل مطلب را ابتدا مخابره می کردند و سپس اگر ارتباط قطع نمی شد، سایر جزئیات خبر را مخابره می نمودند. در هر حال، همانگونه که گفته شد، پاراگراف اول (لید) در سبک هرم وارونه اصلی ترین بخش مطلب را در خود جا می دهد و سایر پاراگرافها به ترتیب اهمیت به دنبال پاراگراف اول می آیند. این توالی و چین مضمین و به عبارت بهتر طبقه بندی مضامین، در عین حفظ رابطه منطقی میان اجزای خبر باید از مهمترین و اصلی ترین اجزای اطلاعات به طرف بی اهمیت ترین بخشهای مطلب صورت پذیرد.

تأکید این نکته ضروری است که: سبک هرم وارونه عمدتاً به دو منظور مورد استفاده قرار می گیرد و مقبولیت دارد:

شیوهٔ طبیعی نقل وقایع؛ چنانکه مردم درخبر دهی به یکدیگر از همین شیوه و سیاق پیروی می کنند. مشخص شدن سریع تکلیف خواننده با متن: خواننده به محض خواندن پاراگراف نخست، اگر تمایلی به خواندن موضوع حس کند، بقیه مطلب را خواهد خواند و به این ترتیب وقت او تلف نخواهد شد. سایر مزایای تنظیم خبر به سبک هرم وارونه:

الف- چونکه اصل مطلب در پاراگراف اول (لید) می آید کار تیتراژ هم آسان می شود؛

ب- اگر به دلیل تراکم مطلب قرار باشد که از متن خبر کاسته شود، حذف پاراگراف‌های بعد که حاوی مطالب بی اهمیت تر هستند، امکان پذیر است. مزیت دیگر سبک هرم وارونه این است که به سبب اختصار و ایجازی که دارد، جای کمتری در روزنامه می گیرد و به این ترتیب جا برای سایر خبرها باز می شود و این امر به تنوع مضمونی روزنامه کمک می کند ضمن اینکه خبرهای بلند و طولانی اساساً خوانندگان کمتری دارند. در میان روزنامه نگاران این یک اصل پذیرفته شده است که افزایش پاراگرافها با تعداد خوانندگان دقیقاً رابطه معکوس دارد یعنی که هر چه تعداد پاراگرافها بیشتر شود خوانندگان آن کمتر خواهند شد.

صفحه آرایان هم از مطالبی که با سبک هرم وارونه تنظیم می شوند، بیشتر استقبال می کنند زیرا که این اخبار هم در هنگام تراکم مطلب، قابل کوتاه شدن هستند و هم به زیبایی صفحات کمک می کنند هر چند که بستن صفحات با خبر های کوچک برای صفحه آرایان دشوار تر است. شایان ذکر است که سبک هرم وارونه به رغم همه مزایای آشکاری که دارد، دارای معایبی نیز هست.

معایب سبک هرم وارونه:

-خبر نگار به خاطر قدرت مانوری که این سبک از نظر جابه جایی عناصر خبری به او می دهد، قادر به اعمال نظر می شود؛

-خواننده چونکه اصل مطلب را در پاراگراف نخستین خبر، خوانده است، ممکن است که از مطالعه بقیه خبر منصرف شود؛

-آنچه در پاراگراف اول (لید) آمده است، دوباره درخبر تکرار می شود.

کاربرد سبک هرم وارونه:

روزنامه نگاران از سبک هرم وارونه برای تنظیم خبر های مربوط به سمینارها، سخنرانیها و اخبار روزمره بهره می گیرند.

یک نمونه برای تنظیم خبر به سبک هرم وارونه:

تقاضا برای نفت اوپک در سه ماهه دوم سال میلادی جاری صد هزار بشکه در روز کاهش خواهد یافت.

بر اساس تازه ترین گزارش دبیرخانه اوپک، در حالی که تقاضای جهانی برای نفت در سه ماهه اول سال جاری با صد هزار بشکه افزایش به ۶۵/۵۵ میلیون بشکه در روز خواهد رسید، درخواست برای نفت اوپک کاهش خواهد یافت و به سطح ۲۳/۳ میلیون بشکه در روز می رسد. به این ترتیب روند کاهش سهم اوپک از بازار جهانی آنچنان ادامه خواهد یافت. میانگین تقاضا برای نفت خام اوپک در سال جاری ۲۴/۶۲ میلیون بشکه در روز پیش بینی شده است که از میانگین سال گذشته کمتر است. همچنین دبیر خانه اوپک در مورد تقاضای جهانی نفت در سال جاری پیش بینی هایی کرده است.

سبک تاریخی (Chronological style)؛

در سبک تاریخی برخلاف سبک هرم وارونه مطالب به همان صورتی که به لحاظ زمانی تحقق یافته اند و در قالب خبر ارائه می شوند. مطالب را به ترتیب اهمیت نمی اوریم بلکه به ترتیب و نظم که اتفاق افتاده است آورده می شود فقط بازگو کننده هستیم. در این سبک، روزنامه نگار به داوری نمی پردازد و کاری به این ندارد که کدام خبر یا بخش ماجرا مهم تر است تا آن را در پاراگراف نخست (لید) خبر ارائه کند. بنابراین در سبک تاریخی تا حدود زیادی از اعمال نظر خبرنگار جلوگیری می شود و برخلاف سبک هرم وارونه، مطلب به طرزی کامل تر ارائه می گردد. البته سبک تاریخی هم لید خاص خود را دارد که به صورت مقدمه بر تارک خبر قرار می گیرد اما به این دلیل نمی توان آنرا لید نامید که بیش از حد کلی است و موارد کلی خبر را بیان می کند. از مزایای آن این است که کامل است ولی برای مخاطب از نظر وقت ایجاد مشکل می کند یا انتخاب تیر را مشکل می کند در صفحه بندی هم با مشکل مواجه می شویم. البته بیشتر در مورد اخبار حوادث و ورزشی کاربرد دارد. به طور کلی ماجرا با حفظ توالی زمانی بیان می شود

– سبک تاریخی به همراه لید (Combination Style)؛

در اینجا به جای مقدمه لید می نویسیم در این روش لید یک بار دیگر در متن خبر تکرار می شود این سبک، همانگونه که نام آن گواهی می دهد، تلفیقی از دو سبک هرم وارونه و سبک تاریخی است و خاص پوشش دادن به خبرهای شهری و حادثه ای. سبک تاریخی به همراه لید در میان روزنامه نگاران و به ویژه وقتی کسانی که رویدادهای شهری و خبرهای حوادث را پوشش می دهند از جذابیت بسیار بالا برخوردار است. سبک تاریخی به همراه لید در بسیاری از مواقع به ویژه وقتی که از یک بلوغ مضمونی و ساختاری برخوردار شود، شانه به شانه داستان می زند. روزنامه نگاران حرفه ای در سبک تاریخی به همراه لید از هر تکنیکی (برگرفته از نقاشی، سینما، داستان نویسی و...) برای افزودن به کشش دراماتیک این ساخت بهره می گیرند. در این سبک اصل ماجرا به صورت لید ارائه می گردد و سپس با فضا سازی، به تبیین ماجرا پرداخته می شود. البته اگر خبر حوادث کوتاه باشد به سبک هرم وارونه تنظیم می شود و اگر طولانی بوده و اطلاعات ما زیاد باشد به سبک تاریخی با لید تنظیم شود.

سبک پایان شگفت انگیز (Surprise ending)؛

سبک پایان شگفت انگیز از سبکهای شیرین خبرنگار نویسی است در این سبک قفل ماجرا در پایان خبر باز می شود و خواننده را شگفت زده می کند طبعاً این سبک به این دلیل پا به عرصه ادبیات روزنامه نگاری گذاشته است که به نیاز نوجویی خواننده پاسخ دهد. البته این سبک نمی تواند برای ارائه هر خبری مورد استفاده قرار گیرد. سبک پایان شگفت انگیز بیشتر در خور رویدادهایی است که خود از چاشنی شگفتی و

ندرت برخوردارند و روزنامه نگار برای آنکه این چاشنی را کاملاً کارساز کند، از این سبک بهره می جوید. توصیه می شود که نباید سعی شود که رویدادهای طولانی در قالب این سبک عرضه گردند. برای این کار سبک تاریخی به همراه لید، که به آن پرداختیم، فرصتهای بیشتری را در اختیار نویسنده قرار می دهد. در سبک پایان شگفت انگیز، هم می توان از ایجاز سبک هرم وارونه و هم از فضا سازی خاص سبک تاریخی به همراه لید بهره برد. بیایم یک ماجرای فرضی را در دو سبک ارائه کنیم. این ماجرای فرضی، که سوژه ای عجیب دارد، در تنظیم اول به سبک هرم وارونه است، عملاً قربانی نگارش شده است، اما در تنظیم دوم که به سبک پایان شگفت انگیز ارائه شده، کاملاً جذاب و شیرین است، زیرا که ماجرا، مناسب همین سبک پایان شگفت انگیز بوده است.

یک مثال:

تنظیم به سبک هرم وارونه:

«جورج» پسر ۱۸ ماهه آقای «آرتور اسمیت» شهردار بیرمنگام از یک حادثه عجیب جان سالم به در برد.

جورج در اتومبیل پدرش در بالای یک تپه نشسته بود که ناگهان در پی یک بازیگوشی دنده اتومبیل را خلاص کرد، اتومبیل به پایین تپه سرازیر شد و به شدت به اتومبیل دیگری که در پایین تپه پارک شده بود برخورد کرد. خوشبختانه در این حادثه عجیب، هیچکس آسیب جدی ندید و فقط آقای اسمیت که در صندلی عقب اتومبیل خودش در حال خوردن ساندویچ بود، جراحت ناچیزی برداشت. ضمناً پلیس که کمی بعد به صحنه حادثه رسید، آقای اسمیت را مجبور به پرداخت غرامت کرد. تنظیم با سبک پایان شگفت انگیز:

حالا همان خبر را به سبک پایان شگفت انگیز ارائه می کنیم و می بینیم که چقدر زنده تر و شیرین تر ارائه می شود، چونکه عملاً مناسب سبک پایان شگفت انگیز است:

پلیس تصمیم گرفت راننده جوانی را که باعث یک تصادف عجیب شده بود، مجازات نکند. «جورج» پسر «آرتور اسمیت»، شهردار بیرمنگام، پشت فرمان اتومبیل پدرش که بر بالای تپه ای پارک شده بود، نشسته بود، او بی آنکه قصد قبلی داشته باشد دنده اتومبیل خاموش را خلاص کرد و قبل از آنکه فرصت هیچ واکنشی پدید آید اتومبیل از تپه سرازیر شد و با ماشین دیگری که در پایین تپه پارک شده بود به شدت برخورد کرد.

خوشبختانه در این حادثه عجیب، هیچکس آسیب جدی ندید و فقط آقای «اسمیت» که در صندلی عقب اتومبیل مشغول خوردن ساندویچ بود، جراحت مختصری دید. پلیس فقط به یک دلیل با این راننده جوان برخورد نکرد: او ۱۸ ماهه بود.

دو نمونه سبک دیگر خبری:

—**سبک بازگشت به عقب:** در این سبک خبر گفته شده و بعد به عقب برمی گردیم که این روش خبر را طولانی می کند و امروزه منسوخ شده است در سبک بازگشت به گذشته، که نقطه مقابل سبک تاریخی است، متن خبر با آخرین بخش رویداد شروع می شود و سپس سابقه و پیشینه ماجرا ارائه می گردد. سبک بازگشت به گذشته، که برای هر نوع خبری مناسب نیست، صرفاً به کار ارائه خبرهای نسبتاً کوتاه می آید و باید مراقب بود که مطلب به شکلی عرضه نشود که به درک آن لطمه وارد آید.

—سبک تشریحی:

ما در سبک تشریحی همانطور که واقعه را قسمت به قسمت گزارش می کنیم برای هر بخش از خبر توضیحات کافی حاشیه ای می دهیم. سبک تشریحی بیشتر به کار خبرهایی می آید که درباره آن ها اختلاف نظرهای بسیار وجود دارد. از سبک تشریحی می توان در تنظیم خبرهای بلند و همچنین گزارش نویسی - به ویژه گزارشهای تفصیلی - استفاده کرد.

تیترا و اجزاء آن: (روتیترا - تیترا اصلی - زیرتیترا - سوتیترا)

تیترا چکیده مهمترین قسمت لید که باید در حداقل واژه ها که دارای مفهومی خاص، روشن، واضح و به دور از ابهام باشد با فعل تمام شود کوتاه باشد از کلمات بیگانه، ناآشنا، غیرمأمونش و تکرار کلمات در آن خودداری شود با حروف اضافه شروع نشود کشش و ضربه اصلی را وارد کند. خواننده را به خواندن لید و سپس متن خبر جلب کند. سوالی نباشد. فعل منفی نداشته باشد مگر اینکه حاکی از خبری باشد تمامی خبرها غیر از خلاصه خبرها تیترا اصلی دارد (خلاصه خبر از یک پاراگراف بیشتر نیست و به صورت مجموعه به چاپ می رسد) تیترا اصلی خود به خود باید دارای مفهومی مستقل باشد و بدون روتیترا معنی داشته باشد. روتیترا از حروف تیترا کوچکتر در ارتباط با تیترا است که به تیترا اصلی کمک می کند. زیر تیترا به موازات تیترا اصلی و با حروف کوچکتر می آید. خلاصه تیترا (سوتیترا) از اطلاعات داخل متن خبر استخراج می شود و جملات آن معمولاً طولانی است که به دو دلیل ارایه می شود الف - ارایه اطلاعات بیشتر و ب - زیبایی صفحه و کمک به صفحه بندی. در تیترا روتیترا و زیر تیترا نقطه استفاده نمی شود فقط علامت نقل قول: کاربرد دارد اما در سوتیترا در گذاشتن نقطه مختاریم.

میان تیترا: از یک واژه تا یک جمله بسیار کوتاه میان سطور خبر قرار می گیرد که به منظور هدایت خواننده در مطالعه خبر و تقسیم بندی اطلاعات و همچنین زیبایی صفحه کاربرد دارد.

چند نکته دیگر در مورد تیترا:

آینده نگری در تیترا: تیترا را از لید در می آوریم اگر ما بتوانیم اطلاعاتی را اضافه کنیم به آن آینده نگری می دهیم

بهرتر است تیترا ما ضرباهنگ داشته باشد تقسیم بندی از این نظر:

یکنواخت: رییس جمهور به لبنان می رود

موجی: هفته ای در پیش است بارانی، برفی و سرد

ضربه ای یا شکسته: بار محکمتری دارد

کودتا در لبنان شکست خورد

تیترا باید مانند یک مصرع شعر موزون باشد.

تیتراهای استنباطی: نقل قول نمی شود برداشت صحیح نویسنده از قسمت یا مجموعه خبر و خواننده از تیترا مفهوم کلی خبر را درک می کند که این موضوع حساس است و باید در آن دقت شود. ایران خود را برای انتخابات آماده می کند

تیتراهای تبلیغی (اقناعی) دارای بار تبلیغی، تهییج آوری آرام کننده، تحریک افکار عمومی، جانداختن سیاست در جامعه رییس جمهوری: آقای اوباما مزاحم نشوید
در تیترا کلا از نوشتن یا استفاده از صفت باید خودداری کنیم

تیتراغیرمعارف: چارچویهای تیتراغیر را کنار می گذاریم

در تهران خاک بارید

دو تیترا: شیوه جدیدی است که در خصوص خبرهای چندموضوعی در رویدادهای تلفیقی کاربرد دارد دو موضع که پیرامون یک محور اصلی است. و گاهی از نظر ظاهری شبیه هم نیستند ولی ارتباط معنوی به شکل مخفی با هم دارند. تیترا اول بدون فعل و تیترا دوم با فعل و به دومین سطر کشیده می شود که کنجکاوی خواننده را سبب می شود. مانند: حمایت جهانی از مردم افغانستان
کابل همچنان زیر آتش است

- تیترا اگر نقل قول باشد اشکالی ندارد که امری باشد

- تیترا سوالی خیلی بندرت استفاده می شود

پاره ای نکات مهم در خبر نویسی:

توجه به منبع خبر: مطالب خبری که توسط خبرنگار تنظیم می شود باید دارای منبع باشد چرا که خبری که دارای منبع است دارای ارزش و اهمیت بیشتری است. منبع ریشه خبر را تشکیل می دهد و در واقع به فاعل حقیقی یا حقوقی گفته می شود که اصل خبر از او سرچشمه می گیرد و باید در اولین پاراگراف خبر (لید) آورده شود همراه با مکان و نام منبع مخابره کننده خبر و زمان آن است.

خلاصه نویسی

استفاده از پاراگراف های کوتاه حداکثر ۲۰ کلمه ای

رعایت اصل وحدت خبر و رویداد

رعایت انصاف در تنظیمی خبر

پرهیز از بکارگیری صفت

داشتن شروعی تحریک کننده و ساده

استفاده از فعل معلوم مکرر در مواردی که خبرنگار قصد معرفی فاعل را به دلایلی نداشته باشد

افزودن سابقه رویداد به خبر

اظهار نکردن نویسنده در خبر

رعایت علائم و نشانه های فارسی و درست نویسی

تشریح و معرفی افراد و اجزای خبر که ناشناخته هستند

رعایت نکات مربوط به عدد نویسی

در خبرهای هنری ظرافت هنری در نظر گرفته شود

خبرهای حادثه ای حالت ماجراجویانه داشته باشد تا با خواننده ارتباط برقرار کند

سبک هرم. وارونه به جز خبرهایی مثل ورزشی و حوادث که به طور توصیفی و تحلیلی ارائه می شوند
بکار می رود

سبک تاریخی همراه با لید در مواردی که ماجراست

خبر ورزشی باید با هیجان و روحیه بیان شود

خبر علمی در مورد کشفیات و پدیده های نوین

حال با اطلاعاتی که داریم چگونه یک رویداد را به خبر تبدیل کنیم؟

۱- در مرحله اول باید تشخیص داد که رویداد مورد نظر دارای ارزشهای خبری لازم برای تبدیل شدن به
خبر را داراست یا نه؟

۲- جمع آوری اطلاعات در مورد و پاسخگویی با عناصر خبری تا آنجا که امکان دارد توجه به موضوع منبع
که به اعتباربخشی خبر کمک موثری می نماید

۳- انتخاب شیوه مناسب برای تنظیم خبر، لید مناسب که اینکار با طبقه بندی اطلاعات جمع آوری شده
ممکن است

انواع خبر از نظر نحوه تهیه :

- ۱- اخبار تولیدی راسا به تولید خبر اقدام می کنیم اینجا مهمترین مسئله سوژه یابی است
- ۲- اخبار پوششی : خبرنگار با حضور در محل رویداد نسبت به تهیه آن اقدام می کند
- ۳- اخبار دریافتی مانند اخبار دریافتی از روابط عمومی ها
- ۴- تهیه خبر از اطلاعیه ها و بیانیه ها
- ۵- تهیه خبر از آمار ، جداول و نمودارها

نمونه ای از سوژه یابی در روابط عمومی دانشگاه ها:

- ۱- اخبار مربوط به حوزه پژوهشی طرح های پژوهشی - اعتبارات تخصیص داده شده- تولید اخبار مقایسه ای- ثبت اختراعات
- ۲- اخبار مربوط به حوزه فرهنگی نظیر برپایی نمایشگاه ها- انتشار نشریات دانشجویی- اخبار نشست ها- (پیش خبر- تهیه خبر پوششی- مصاحبه های حین رویداد- خبرهای پایان رویداد)
- ۳- اخبار مربوط به حوزه عمرانی طرح ها ،
- ۴- تهیه پیش خبرها
- ۵- اخبار مربوط به اطلاعیه ها بیانیه ها در مناسبت ها
- ۶- خبرهای با سوژه ثابت مانند آغاز سال تحصیلی ، پذیرش دانشجو- تعداد رشته های جدید
- ۷- تهیه خبر از مصاحبه ها

عدد نویسی در مطبوعات:

صفر تا هشت حروفی

۹ و ۱۰ حسابی

اعداد دو و سه رقمی حسابی

اعداد بیش از یک صفر (هزار، میلیون و ...)

اعداد بیش از سه رقمی ترکیبی (۲۷۲۸۵۸۵: دو میلیون و ۷۲۸ هزار و ۵۸۵)

درصدها در نگارش مطبوعاتی حروفی توأم با قانون اعداد دو درصد، ۲۰ درصد

کسری: حروفی

تاریخ: داخل متون حروفی - در بالای مکاتبات حسابی

آشنایی با برخی واژه ها:

مطلب خبری: آنچه در رسانه ها ارایه می شود و دارای ارزش خبری است

شامل: گزارش - خبر - تحلیل - تفسیر - مقاله - یادداشت و نظر - مصاحبه - نقد -

گزارش: خبر بسط یافته و گسترش یافته یک خبر است - گزارش تلفیقی از خبر و تحقیق و بازسازی

هنرمندانه است در گزارش به دو عنصر علت و نحوه اهمیت بیشتری داده می شود - گزارش بیان تصویری و

توصیفی از یک خبر، واقعه و یک موضوع اجتماعی است که دربرگیری دارد.

مقاله: ارایه اندیشه های مکتوب - تفاوت مقاله های مطبوعاتی با دیگر مقالات در ویژگی ایجاز و اخباری

بودن است البته برخی ویژگی های دیگر از جمله وحدت موضوع، وحدت زمان - وحدت مکان - انسجام -

استنتاج - در آن رعایت می شود.

تقسیم بندی مقالات:

مقالات ساده خبری- مقاله های علمی تحقیقی- مقالات وصفی تخیلی و داستانی

مقالات ساده خبری

سرمقاله: سرمقاله آینه افکار گردانندگان نشریه است که بوسیله سردبیر یا یکی از روزنامه نگاران مجرب با هدف استدلال درباره یک موضوع، یک رویداد و صرفاً ابراز عقیده و نظر بی طرفانه درباره رویدادی خاص است

یادداشت و نظر: در محدوده خاصی نیستند معمولاً موضوعات روز نقد می کنند نثر آن هم متفاوت است- تفسیر: گزارش اخیر وقایع همراه با ارایه عقیده و نظر نویسندو پاسخ به عنصر خبری چرا تحلیل: مقاله ای است که نویسنده می کوشد تا علل و چگونگی بروز حادثه و وقوع اخبار را بدون آنکه نظر شخصی خود را مداخله دهد شرح و به عناصر خبری چرا و گونه توامان پاسخ دهد

آشنایی با رسانه های خبری

خبرگزاری ها: وظیفه تهیه عکس و خبر برای سایر رسانه ها

خبرگزاری های رسمی و فعال در تبریز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران- خبرگزاری ایلنا- خبرگزاری فارس - خبرگزاری دانشجویان ایران- باشگاه خبرنگاران جوان - خبرگزاری قرآنی (ایکنا) - خبرگزاری شبستان- خبرگزاری ایسکانیوز- خبرگزاری آنا- شبکه خبر دانشجو- خبرگزاری آریا- خبرگزاری موج- خبرگزاری مهر

صدا و سیما- واحد مرکزی خبر

روزنامه ها و نشریات محلی و سراسری

شیوه های رایج برای ارسال خبر و ارتباط با مطبوعات و رسانه های خبری در تبریز

- ۱- دعوت از رسانه ها برای پوشش اخبار و رویدادها
- ۲- تهیه خبر از سوی روابط عمومی و ارسال آن
- نحوه ارسال: ارسال از طریق فاکس- ارسال از طریق پست الکترونیک
- ۳- دارا بودن سایت خبری روابط عمومی

پایان با آرزوی توفیق

مطالب برگرفته از منابع مختلف، جزوات و کتب آموزشی

